



РУРАЛІСТИЧНІ ЗАСАДИ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ НАУКОВОГО КОЛОКВІУМУ
ЗА МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
6 ЖОВТНЯ 2016 РОКУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ

РУРАЛІСТИЧНІ ЗАСАДИ
ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ
АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ
УКРАЇНИ

Матеріали наукового колоквіуму
за міжнародною участю
6 жовтня 2016 року

Одеса
Фенікс
2016

Р 87 **Руралістичні засади збалансованого розвитку агропродовольчої сфери України** : матер. наук. колоков. за міжнар. участю (м. Одеса, 6 жовтня 2016 р.) / кафедра економіки промисловості Одеської націон. акад. харчових технологій. – Одеса : Фенікс, 2016. – 52 с.

ISBN 978-966-928-082-4

У збірнику подано тези доповідей наукового колоквиуму. В них обґрунтовано руралістичні засади збалансованого розвитку агропродовольчої сфери, висвітлено теоретичні та практичні питання економічного розвитку підприємств аграрного сектора, соціальної та екологічної складових рурального простору.

Для професорсько-викладацького складу, докторантів, аспірантів та студентів економічних спеціальностей та фахівців галузі харчової промисловості

УДК 338.436(477)(063)
ББК 65.321(4Укр)я43

ISBN 978-966-928-082-4

© Одеська національна академія
харчових технологій, 2016
© Оформлення ПП «Фенікс», 2016

АДАПТИВНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

На сьогодні, враховуючи мінливість зовнішнього середовища, в якому функціонують вітчизняні харчові підприємства, актуальним питанням стає процес їх адаптації до несподіваних дій середовища, а також розробка ефективного механізму функціонування підприємств в складних економічних умовах. До числа харчових галузей, які знаходяться в економічній небезпеці, слід віднести, насамперед, м'ясопереробну. Це пов'язано з тим, що для збільшення прибутку та зменшення витрат м'ясопереробні підприємства фальсифікують продукцію, знижують цінність і корисність м'ясних продуктів, а це викликає складнощі їх економічної адаптації до ринкових коливань.

Розглядаючи адаптивність криз призму поняття стійкості, її можна представити у вигляді прагнення до стану стійкої рівноваги, яке передбачає пристосування параметрів системи до постійно змінюваних параметрів зовнішнього середовища [2].

У широкому сенсі, адаптація є частиною або випадком управління та, як будь-яке управління, є організацією такого цілеспрямованого впливу на об'єкт, при якому досягаються намічені цілі. Звідси, метою адаптації є забезпечення виживання та ефективного функціонування підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища, досягнення стратегічної стійкості господарюючого суб'єкта [3].

У сучасній практиці управління адаптація суб'єктів господарювання до мінливого зовнішнього середовища і пов'язаними з ними впливами окремих факторів середовища може бути параметричною та структурною.

Параметрична адаптація допускає зміну параметрів внутрішніх систем підприємства, таких як освоєння виробництва нової продукції або нової технології, зміна ринків збуту або цінової політики підприємства. В свою чергу, структурна адаптація передбачає зміну самої структури внутрішньої системи підприємства, появу нових внутрішніх систем, реорганізацію або ліквідацію існуючих.

Відповідно до проведеного дослідження діяльності вітчизняних м'ясопереробних підприємств, що стосується зміни структури внутрішніх систем підприємств (проведення реконструкції, розширення, технічного переозброєння) з періоду заснування підприємств до 2011 року, були отримані наступні результати (див. табл.) [5, с. 279–280]:

мінімального обсягу вирощування, починаючи з періоду 2001–2013 рр., з 124 млн голів до приблизно 213 млн голів.

Парадоксальним є різниця між фактичним і нормативним виробництвом м'яса, яка з 2004 по 2014 рік зросла з 87 до 394,8 тис. т, що становить від 5 до 59 % середньостатистичного показника м'яса ВРХ в забійній вазі [1; 7]. Це свідчить про мінімальну рівень тінізації галузі в даний період. В той час, як максимальний рівень тінізації доповнюється різного роду фальсифікаціями при виробництві м'ясних продуктів.

Втім, в сучасних умовах господарювання для підприємств м'ясопереробної галузі властивим є превалювання нелегальної форми адаптації, яка відбувається на тлі розвитку тіньової економіки та є результатом формування й використання тіньового потенціалу підприємств. Ця форма адаптації – один із серйозних бар'єрів у розвитку даної галузі харчових продуктів. Аналіз стану галузі свідчить, що технічний рівень виробництва на багатьох підприємствах не задовольняє сучасним вимогам. До них відносяться малі та середні м'ясопереробні підприємства. Виникає така ситуація, що підприємства, з одного боку, потребують реконструкції та технічного переозброєння власного виробництва, а з іншого боку, традиційні джерела капітальних вкладень не в змозі задовольнити даним потребам. Це свідчить про те, що рішення комплексних проблем легалізації підприємств є інвестиційно непривабливим.

Як наслідок, виникає думка, що спрощення технологій і перехід на заміники та напівфабрикати невисокої якості є однією з форм адаптації більшості сучасних м'ясопереробних підприємств, яка не приносить їм економічного ефекту. Що стосується якості м'ясної продукції, то споживачам досі невідомо, що приховує термін «м'ясна сировина». Тому з достатньою легкістю можна замінити м'ясо ВРХ і СРХ, що знаходиться в дефіциті, на м'ясо птиці [4; 6]. Оскільки, операційний цикл вирощування птиці в 12–30 разів коротше циклу вирощування ВРХ. У зв'язку з прогнозованим збільшенням потреб населення в тваринних білках тваринництво та переробна галузь перетворилися на бізнес із прискореної адаптацією, при цьому основним фактором прискорення є період формування сировини, тобто вирощування птиці.

Таким чином, розглянувши особливості адаптації вітчизняних м'ясопереробних підприємств, можна припустити, що перспективним напрямком для них з боку можливостей виробництва є перехід підприємств саме до переробки м'яса птиці, однак даний приклад прискореної адаптації може бути реалізований не одним стратегією, а цілою організацією партнерської мережі (аутсорсинг), що дозволить підприємствам зберегти свої позиції з урахуванням нових ринкових обставин в мілких економічних умовах.

Література

1. Басюркіна Н.Й. Агропромислові формування в забезпеченні продовольчої безпеки: монографія / Басюркіна Н.Й. – Одеса: ІПРЕД НАН України, 2013. – 441 с.
2. Деркач М.М. Механизм адаптации субъектов хозяйствования: содержание, структура, функции / М.М. Деркач // Экономика: проблемы теории та практики. – Вип. 202: В 4т. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2005. – Т. 2. – С. 457–465.
3. Меліх О.О. Стратегія територіально-виробничої оптимізації харчової промисловості регіону: проблеми теорії і практики: монографія / О.О. Меліх. – Одеса: Астропринт, 2015. – 324 с.
4. Печеная Л.Т. Методика комплексной оценки гибкости предприятия / Л.Т. Печеная, Д.В. Спиридонова // Актуальные пробл. экономики, менеджмента и маркетинга в отраслях АПК. – М.: Изд. комплекс МГУПП, 2005. – С. 145–148.
5. Статистична інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Філіппов М.В. Сучасний стан та проблеми функціонування ринку м'ясної продукції в Україні / М.В. Філіппов // Вісн. ОНУ імені І.І. Мечникова. – 2013. – № 18. – С. 18–21.
7. Ханалиев Г.И. Оценка уровня адаптации предприятия / Г.И. Ханалиев // Социально-экономические и технические системы: исследование, проектирование, организация. – Камская государственная инженерно-экономическая академия (КамПИ). – 2006. – № 11 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.kampi.ru/sets/base/27nomet/hanakev/1.doc

Великий П.П.

*д-р филос. наук, профессор, ведущий научный сотрудник
Институт аграрных проблем РАН, г. Саратов (Россия)*

Бочарова Е.В.

*канд. социол. наук, старший научный сотрудник
Институт аграрных проблем РАН, г. Саратов (Россия)*

СМЫСЛЫ ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ САМООРГАНИЗУЮЩИХСЯ ГРУПП ЖИТЕЛЕЙ ГОРОДА

Наряду с природопользователями, кардинально меняющими ландшафт (нефтяные, газовые, угольные предприятия и военные объекты), существует огромная армия природопользователей, пребывание в природной среде которых складывается на основе стремления удовлетворить свои личные досуговые или потребительские интересы. Таковыми являются сборщики дикоросов, пасечники, рыбаки и охотники, любители отдохнуть «на природе». Интенсивность, время пребывания и степень воздействия их на посещаемые места различаются. Например, лю-

бители отдохнуть на природе, пикников, преимущественно появляются весной, летом и осенью, хотя встречаются практики отметить Новый год у живой елки, когда кампании отправляются в лес и зимой.

Сборщики грибов появляются в массовом порядке в середине лета и ближе к осени: в лесах и посадках ходит множество людей, на опушках стоят десятки и сотни автомобилей. Рыбаки сосредоточиваются локально, у водоемов (на берегах рек и речек, озер и прудов). Охотники более «вездесущи», посещают любые места, где разрешена охота с учетом сезонов: от весенней до осенне-зимней. Все эти посетители природных угодий отдыхают, обедают, нередко делают перерывы от своего занятия, разжигают костры. Другими словами вносят в природную среду вклад, называемый антропогенным прессом. После их посещения нередко остаются непогашенные костры, вытоптанные травы и посадки сельскохозяйственных культур, испытывавший шок дикий животный мир, обитавший в местах деятельности указанных агентов.

Рассмотрим состояние экологической культуры данной категории природопользователей на примере охотников-любителей. В России зарегистрированные охотники сосредоточены преимущественно в городах. Это очень активные посетители природных угодий – лесов, степей, гор и водоемов – начиная с конца августа и включая февралем следующего года; в течение 15–20 дней весной, в основном в апреле (решение властей о сроках зависит от специфики местных условий). Кроме того, на некоторые виды животных (кабан, сурок) охота допускается на законных основаниях и в летние месяцы.

Охота, древнейший вид занятий человека, которая заключается в выслеживании и добывании диких животных, в социальном аспекте имеет в настоящее время три функциональных значения. Во-первых, как ресурс обеспечения питания коренных народов. В России, как и в других странах, для малых народов Севера и Дальнего Востока существует особый режим доступности по срокам и нормам добычи объектов охоты. Во-вторых, как вид активного досуга миллионов людей на земле и в-третьих, как сектор (коммерческий и государственный) по обслуживанию охотников. О популярности спортивной охоты в России можно судить по следующим цифрам: в Башкортостане 40 тыс. охотников [1, с. 12], в Сибирском федеральном округе их около 500 тыс. В Саратовской области 60–65 тыс., если судить по числу ружей, зарегистрированных в органах внутренних дел. Всего в России около 3,5 млн охотников [2, с. 68]. В Европе по разным оценкам насчитывается 7–10 млн охотников. В США в 2001 г. зарегистрировано 13 млн., или на каждые двадцать человек приходится по одному охотнику. Занятие охотой как ви-

дом досуговой деятельности обходилось им в 22–24 млрд. долларов, а экономический эффект от всей организации осуществления этого процесса оценивается в трое большей величиной (65–70 млрд. долларов) [3, с. 23]. Это третье функциональное значение охоты. Благодаря популярности охоты в США постоянно функционирует более одного миллиона рабочих мест, а вдали от крупных населенных пунктов и сами охотники становятся единственными работодателями.

Охота по определению есть выслеживание зверя или птицы в целях его добычи, как правило, лишением жизни, отлова для содержания в неволе (певчих птиц). Начавшись как способ обеспечения едой и одеждой, она постепенно перешла в разряд увлечения, обладающего потенциалом азарта, некоего состояния, которое зовет в лес, поля, на водоемы представителей всех социальных слоев, преимущественно мужчин.

Значительное число опрошенных (около 60 %) имели опыт встречи с фактами угрозы пожаров, которые создали другие люди и продемонстрировали ответственное отношение к природе¹. Если сложить ответы: «Пройду мимо, поскольку люди сами должны быть ответственными и опасаться оскорбления», то окажется, что охотников окажется в два раза меньше. Зато тех, кто сделает замечание, почти на 20 п.п. больше среди охотников.

Рассмотренный выше ценностный срез экологического сознания уточнен еще в одной группе вопросов анкеты, который так сформулирован: «Какие мысли возникают у Вас, когда Вы видите как человек или группа людей пытается потушить горящие сухие травы где-нибудь поблизости или на территории Вашего поселения?»

Основное действие, как охотников, так и не охотников заключается в том, чтобы помочь в тушении возгорания (78,9 % и 83,8 %). Нейтральную позицию занимает многократно меньшее число опрошенных. Среди охотников их вообще около 4 %, среди не охотников на 8 % больше.

Большинство респондентов констатирует факт уменьшения объектов охоты. Общая оценка подавляющей части респондентов обеих областей – количество дичи за последние 3–4 года уменьшилось. В пользу увеличения высказалась небольшая группа, не превышая 10 %. Складывается впечатление, с одной стороны, осознания собственной вины охотников в уменьшении дичи, с другой, – согласие с неизбежностью этого процесса на территориях страны в результате расширения сети поселений, коммуникаций, промышленных производств.

¹ Опрошено 100 охотников-любителей Саратовской и Нижегородской областей.

У государств есть много рычагов регулирования: можно часть территорий перевести в статус заповедника (где запрещена охота), можно закрыть охоту в регионе на несколько лет на определенные или все виды зверей и птиц, усилить надзор за порядком охоты и т.п. Эти меры могут быть более или менее эффективными. Однако, подлинная сохранность объектов охоты определяется сознанием охотников, тем, какое место занимают охотничьи ценности и ориентиры.

Технические средства, а вместе с ними и способы (технологии) охоты меняются от эпохи к эпохе. Исторически вместо камня и дубины появились лук, арбалет, огнестрельные и пневматические ружья и охотничьи пистолеты. Некоторые архаичные виды оружия (лук, арбалет) переходят из века в век, используются до настоящего времени. Нередко достижения военной техники переносятся в охотничье дело: вездеходы, снегоходы, бинокли ночного видения, маскировочная одежда, мобильная связь. Используются средства, предназначенные для общих, хозяйственных, бытовых, спортивных целей: вертолеты и самолеты.

Рывок в усилении технизации охоты сделан в последние 10–15 лет, когда в продаже появилась масса импортных предметов разного назначения для облегчения (упрощения) добычи дичи. Не отстали от этого процесса и российские фирмы, ранее производившие оружие и снаряжение для военных целей [4].

Оружие и различные технические средства передвижения достаточно дорогие удовольствия, стоят больших денег и естественно они попали в руки состоятельного слоя охотников. Что касается массового любителя охоты он остается с тем набором оружия и техсредств, которые были распространены в позднесоветский период, когда на охоту ездили на железнодорожном транспорте (сходя на полустанках), попутных грузовых автомобилях, автобусах, реже личных легковых автомобилях. В последние 10–15 лет в силу увеличения легкового транспорта в семьях, охотники прибывают к местам охоты преимущественно на машинах.

Итак, рассматривая охоту как способ оздоровления и активного отдыха сотен тысяч людей, одержимых особой страстью и азартом, можно сделать с учетом полученных данных социологического исследования следующие выводы.

Экологическую культуру охотников-любителей, как посетителей природной среды, следует оценить более высоко, чем обычных граждан, однако, богатый опыт регулирования поведения человека в природной среде, накопленный в странах Запада, используется в России частично или в превращенных формах. Например, в ряде стран, чтобы не допустить перегрузки территорий охоты числом охотников практикуется

лотерейная форма выдачи разрешений: выиграл – получи возможность купить лицензию. На самой местности службы, ответственные за организацию охоты, отведут охотнику определенный сектор водоема или участок суши, проследят за количеством отстреленной дичи. В Польше охотники, исходя из высокого смысла охоты, ставят в лесных угодьях часовни.

Пока охотничье дело организовано по простой схеме, ставящей барьеры между субъектами: подавляющее большинство обречено охотиться в «беспризорных» и почти полностью опустошенных от дичи угодьях общего пользования и мало чем в отличающихся в лучшую сторону в закрепленных за региональными обществами охотников и рыболовов. Последние две территории почти никак не обустроены для воспроизводства дичи, поскольку одна из них (общего пользования) совсем не имеет субъекта, который бы мог финансировать ее обустройство, вторая хоть и имеет небольшие средства, но их явно недостаточно для заметного улучшения дела.

Понятно, что описанная ситуация не может быть признана нормальной. На наш взгляд, изменение здесь неизбежны, и они пойдут по определенным направлениям.

- Аккумуляция финансовых средств в целях организации более упорядоченного, культурного охотничьего дела. Для этого по опыту западных стран вводится порядок отчисления определенных сумм прибыли от продажи товаров охотничьего и рыболовного назначения. Квоты отстрела по всем видам участков (арендованных, принадлежащих обществу охотников и общего пользования) для обеспечения объективности делает внешняя по отношению к пользователям структура.

- Использование позитивного опыта советского времени, это ресурсы предприятий, которые в недавнем прошлом, как известно, много делали для обустройства «приписных», закрепленных за ними угодий. Уже сегодня менеджмент все больше начинает признавать формы, способствующие формированию коллективизма, сплоченности и солидарности работающих. В этом же ряду могут рассматриваться и услуги, которые предприятие предоставляет сотрудникам – любителям охоты, рыбной ловли, собирателям дикоросов.

- Важно усиление контроля и квалифицированной помощи охотнику на местах, с тем, чтобы изъятие экземпляров животного мира было разумным, упорядоченным. Сегодня немало фактов готовности егерей услужить меценату, который хорошо оплатит личные услуги или спонсирует какую-нибудь неотложную брешь в охотделе. Факт стрельбы архаров на Алтае с вертолета и падения его остается печальным сви-

детельством очень многих проблем природопользования, в том числе в ментальных и габитусных составляющих.

Отмеченные направления преодоления недостатков и развития охотдела могут сократить поля конфликтности, росту экологической ответственности. Поскольку речь идет о 3,5 миллионах человек (столько в России охотников), то это можно рассматривать и как вклад в укрепление доверия и солидарности во всем социуме.

Литература

1. Чирилкин В. Охота в Башкортостане / В. Чирилкин // Охота и охотничье хозяйство. – 2012. – № 7. – С. 9–14.
2. Охотник не должен становиться волком (Отчет по охране животного мира и окружающей среды Хакасии) // Экология и жизнь. – 2012. – № 1. – С. 66–70.
3. Чашухин В.А. Охота на разных континентах / В.А. Чашухин // Охотоведение: Ежегодный научно-теоретический журнал ГНУ ВНИИОЗ им. проф. Б.М. Житкова. – 2004. – С. 21–25.
4. Блюм М.М. Выбор и применение охотничьего оружия: моногр. / М.М. Блюм. – М.: Рыбацкая академия, 2005. – 178 с.

Дідух С.М.

*к.е.н., доцент кафедри економіки промисловості
Одеська національна академія харчових технологій*

АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ЕВОЛЮЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРУВАННЯ: ТЕОРІЯ ОБМЕЖЕНЬ (ТОС)

Умови діяльності підприємств різних галузей динамічно змінюються. Серед ключових тенденцій зміни умов зовнішнього середовища слід виділити такі:

- високий рівень нестабільності (волатильності) ринків;
- курсові коливання;
- зміна економічної парадигми: ключові переваги у сучасній економіці мають не ті економічні суб'єкти, які виробляють продукцію, а ті, які здатні розробити, створити новий продукт і продати його;
- посилення конкуренції на різних рівнях.

У таких умовах менеджмент вимушений шукати нові моделі управління підприємством, які дозволять адекватно реагувати на виклики сьогодення. Однак, на нашу думку, професійний рівень менеджменту в Україні падає. Основні причини цього: відтік кадрів за кордон, відсутність ефективної взаємодії освіти та бізнесу, недостатнє поповнення сучасними інструментами управління підприємствами.

Україна живе в нових економічних умовах та йде до ринкової економіки вже 25 років, проте економічні суб'єкти ще досі керуються мо-

делями та теоріями, які працювали у плановій економіці. Еволюція економічного механізму підприємства відбувається надзвичайно повільно.

При цьому в світі провідну роль відіграє саме інтелектуальний потенціал. Високий рівень життя демонструють ті країни, де основний ресурс – інтелектуальний потенціал (Японія, Швейцарія, Ізраїль). Саме тому актуальним науковим і практичним питанням є удосконалення економічного механізму підприємства для підвищення економічної ефективності господарювання та виходу на новий якісний рівень діяльності підприємств.

Однією з актуальних методологій управління підприємством є Теорія обмежень або ТОС, яка була розроблена в 1980 роки Е. Голдраттом. В основі даної методології є пошук, знаходження і управління ключовим обмеженням системи, яке вирішальним чином впливає на успіх і ефективність всієї системи в цілому.

Основною особливістю методології є те, що роблячи зусилля над управлінням дуже малою кількістю аспектів системи, досягається ефект, який набагато перевищує результат одночасного впливу на всі або більшість проблемних областей системи відразу [4].

Методологічно теорія обмежень включає в себе ряд логічних інструментів, що дозволяють знайти обмеження, виявити управлінське протиріччя, яке стоїть за ним, знаходити рішення і впроваджувати його з урахуванням інтересів усіх зацікавлених сторін [1].

Теорія обмеження систем за час свого існування зарекомендувала себе як потужний інструмент менеджменту, який дає змогу компаніям вирішувати системні проблеми, тобто знаходити справжні причини конфліктів в системах. Слід відмітити, що зазвичай для усунення конфліктних ситуацій компанії шукають компроміс. Але компроміс не вирішує ключову проблему.

Націленість на кінцевий фінансовий результат дозволяє домагатися швидких результатів для бізнесу (2–3 місяці), націленість на взаємовигідні рішення дозволяє підвищувати рівень взаємодії і мотивацію персоналу. Теорія застосовується в управлінні виробництвом, в управлінні проектами (розробка нової продукції, будівництво), управлінні закупівлями і дистрибуцією товару [2].

ТОС заснована на трьох основних вихідних тезах [3].

1. Усі складові системи пов'язані між собою причинно-наслідковими зв'язками. Ідентифікація причин дозволяє звести їх разом в ключову (кореневу) проблему / протиріччя / конфлікт.

2. Всі суперечності можуть бути вирішені без компромісу. Як правило, компроміс не є рішенням, що приносить вигоду обох сторонам.

Зміст

Берегова Т.А. АДАПТИВНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ	3
Великий П.П., Бочарова Е.В. СМЫСЛЫ ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ САМООРГАНИЗУЮЩИХСЯ ГРУПП ЖИТЕЛЕЙ ГОРОДА	7
Дідух С.М., Кулаковська Т.А. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ВІДМІНИ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ	15
Лобоцька Л.Л. РОЛЬ ГОСПОДАРСТВ НАСЕЛЕННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЮ ПРОДУКЦІЄЮ В УКРАЇНІ	19
Мартинюк О. М. ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО ЯК РУРАЛЬНА СКЛАДОВА ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ	23
Мореханова М.Ю. МЕЖСЕМЕЙНЫЕ СЕТИ СОЦИАЛЬНОЙ ПОДДЕРЖКИ КАК ИНСТРУМЕНТ ЗАЩИТЫ ОТ СОЦИАЛЬНЫХ РИСКОВ И ОБЕСПЕЧЕНИЯ СТАБИЛЬНОСТИ ДОХОДОВ СЕЛЬСКОГО НАСЕЛЕНИЯ	26
Нечипоренко О.В. СОВРЕМЕННЫЕ РИСКИ РЕСТРУКТУРИЗАЦИИ АГРОПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ СФЕРЫ: ОТ ГЛОБАЛЬНОГО К ЛОКАЛЬНОМУ	30
Павлов О. І АГРОПРОДОВОЛЬЧА СФЕРА В СИСТЕМІ РУРАЛІСТИЧНИХ ЗНАНЬ	34
Рябоконь В. В. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ	38
Салахутдинова Р.Р., Вологжина Е.Р. РИСКИ ТАНСФОРМАЦИИ СОЦИОКУЛЬТУРНОЙ СФЕРЫ РОССИЙСКОГО СЕЛА: ОПЫТ РЕГИОНАЛЬНОГО ИССЛЕДОВАНИЯ	42
Самофатова В. А. СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ	46

Наукове видання

РУРАЛІСТИЧНІ ЗАСАДИ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

Матеріали наукового колоквиуму
за міжнародною участю

6 жовтня 2016 року

Друкується в авторській редакції. Відповідальність за інформацію,
викладену в публікаціях, несуть автори